

Fjerne en visdomstann

En operasjon kan redde andre tenner

En visdomstann som har god plass og som er lett å gjøre ren, fungerer like bra som alle andre tenner. Dessverre så er det ofte dårlig plass, og visdomstennene kiler seg fast, matrester blir liggende, tannkjøttet hovner opp og noen ganger skades også benet rundt visdomstannen og andre tenner. Det er da viktig å fjerne visdomstannen som er årsak til problemene. Visdomstenner kan i noen situasjoner fjernes uten operasjon. Sitter tannen vanskelig til, er det ofte raskere og sikrere å foreta en liten operasjon. Å operere bort en visdomstann er en svært vanlig behandlingsmåte og det foretas vanligvis med hjelp av lokalbedøvelse. Dagens bedøvelsesmidler er så effektive at du ikke kommer til å kjenne noen ting. Hvis du likevel føler deg urolig, kan vi hjelpe deg på flere måter. Vil du f.eks ta et beroligende middel før behandlingen, kan vi selvfølgelig ordne det. Prat med oss - vi er vant til spørsmål og vi hjelper gjerne.

Behandling

Vi starter med å bedøve tannen og tannkjøttet. Bedøvelsen er den samme som når vi f.eks reparerer en tann. Når vi skal fjerne en visdomstann, er det viktig at det er rene omgivelser. Instrumentene som vi bruker er sterilisert, og vi følger naturligvis de hygienereglene som er anbefalt av Statens helsetilsyn.

Med dagens moderne tannbehandling er det en selvfølge at behandlingen skal være smertefri.

Operasjonen innebærer ikke noe stort inngrep selv om det kan virke slik før behandlingen. Vi forbereder nøye og vasker rent, og det er for din skyld at vi er nøye med hygien.

Når vi er sikre på at bedøvelsen virker, begynner vi. Vi lager et lite snitt slik at vi kan se visdomstannen bedre. Noen ganger sliper vi med et bor, noe som vil medføre litt vibrasjon, men det gjør ikke vondt. En visdomstann har ofte flere røtter og da deler vi vanligvis tannen, noe som vil medføre litt knaking. Dette gjør heller ikke vondt. Når tannen er borte, gjenstår det bare å sy sammen med noen sting. Etter en uke foretar vi vanligvis en kontroll.

Tilheling

Når tannen er fjernet, vil den etterlate et hull. Tannkjøttet kommer sakte men sikkert til å vokse over hullet, noe som kan ta flere uker. Når tannkjøttet dekker hullet, fortsetter benet i de neste månedene å fylle ut området.

Symptomer

Det er ganske vanlig med verking i de første dagene etter en visdomstannoperasjon. Undersøkelser har vist at opptil 15% av alle pasienter får problemer i løpet av den første uken. Majoriteten av disse får god hjelp av smertestillende medikamenter. De vanligste problemene er hevelse, vanskeligheter med å gape, vond smak, midlertidig bortfall av følelse i de bedøvede områdene samt verking.

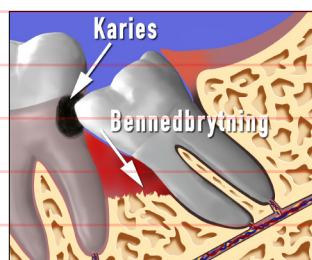
Det er vanskelig å forutsi før behandling hvem som får problemer. Vi vet imidlertid at røykere er mer utsatt. Jo eldre man er, desto større er trolig risikoen for mindre komplikasjoner. Det samme gjelder hvis området før behandling er kraftig betent/infisert. Hvis området er infisert, får man vanligvis antibiotika før behandling. Da dempes infeksjonen og dette reduserer risikoen for problemer etter operasjonen.

Det er viktig å presisere at de aller fleste har ingen eller bare små problemer etter operasjonen, og de fleste kan til og med gå på jobb samme dag eller dagen etter.

Vi følger tilhelingen det nærmeste året.

På neste side vil du finne svar på mange av de spørsmålene vi pleier å få i forbindelse med en operasjon. Var nøye med å følge de råd vi gir deg.

Kontakt oss gjerne om noe skulle være uklart.

En visdomstann verker noen ganger, men ofte skjer skadene før man selv merker problemet. Å fjerne en visdomstann man tror kan skape problemer i god tid, kan motvirke fremtidige skader som karies, bennedbrytning og infeksjoner.

Å tenke på etter behandling

Et operasjonssår i munnhulen kan i motsetning til andre sår på huden vanligvis ikke beskyttes med noen form for bandasje. For å få en komplikasjonsfri tilheling kreves det derfor at du er forsiktig med operasjonsområdet og følger våre gitte instruksjoner.

Smerte forekommer ofte når bedøvelsen slipper taket. Eventuell verking er mest påtagelig i de første timene og avtar som regel etter noen døgn.

Som regel kan smerten dempes eller avhjelpes med legemidler man kan få kjøpt reseptfritt på apotek, f.eks Paracet eller Panodil.

Vær nøye med å lese bruksanvisningen for hvordan preparatet skal brukes og med å følge eventuelt andre anbefalinger fra oss.

Hevelse opptrer vanligvis etter behandlingen rundt operasjonsområdet og av og til også i ansiktet. Hevelsen er gjerne størst et par dager etter operasjonen, for så siden suksessivt å avta. Av og til kan man få et blåmerke, noe en heller ikke skal uroe seg for.

Blødning i mindre omfang kan inntreffe etter operasjonen og er også normalt. Skulle blødningen ikke vise tegn til å stoppe, kan du plassere en sammenrullet gaskompress, et rent lommetørkle eller lignende over såret med et lett og konstant trykk i ca. 30 minutter. Deretter fjerner du kompressen forsiktig. Sitt eller halvligg. Kommer hodet ditt for lavt, øker risikoen for blødning. Har ikke blødningen stoppet, kan du gjenta denne prosedyren 2-3 ganger. Skulle blødningen fremdeles ikke opphøre, skal du kontakte oss eller tannlegevakten, eventuelt et sykehus.

Unngå å skylle munnen, spise eller drikke de første tre timene etter operasjonen, og ikke før bedøvelsen har sluppet taket. Det er viktig for tilheling og eget velvære at du siden spiser slik at det normale næringsbehovet blir dekket. Du bør velge lettygd kost de første dagene.

Røyking forstyrrer tilhelingsprosessen og bør i det lengste unngås.

La såret være mest mulig i fred og unngå hardt kroppsarbeid eller trening de første dagene.

Kroppstemperaturen kan stige det første døgnet etter en operasjon, men den bør gå forholdsvis raskt tilbake til det normale.

Du bør børste tennene etter et døgn for å redusere bakterieansamlinger. Børst forsiktig med en myk tannbørste, men unngå sårområdet som må få tilhele i fred. De andre tennene rengjøres som vanlig. Noen ganger anbefaler vi et spesielt skyllemiddel som ekstra hjelp. Etter to uker kan du begynne å rengjøre som vanlig igjen.

Kontakt oss eller vakthavende tannlege/sykehus om noe skulle skje som faller utenfor det som er beskrevet ovenfor. Det kan f.eks være:

Sterk blødning som du selv ikke får stoppet. Økende hevelse, problemer med å svelge, kraftig feber, verking som tiltar eller endrer karakter etter noen døgn.

Om du lurer på noe, er det selvfølgelig bare å ta kontakt.

